

Türk Neonatoloji Derneği'nin değerli üyeleri,

İlk baskısı 2006 yılında yapılan "Yenidoğan Terimleri Sözlüğü"nün 2007'de genişletilmiş basımından sonra, resimlerle zenginleştirmeye çalıştığımız genişletilmiş ikinci baskısını dikkatlerinize sunuyoruz. İlk baskı sonrası sizlerden aldığımız olumlu geri bildirim, destek ve görüşler bize sözlük çalışmasının devamı için heyecan ve güç verdi.

Tıbbi teknoloji ve gelişmelerden en çok nasibini alan bir saha olan Yenidoğan Bilim Dalı her geçen gün yeni terminoloji ve sözcüklerle daha da zenginleşiyor. Yenidoğan Sağlığı ve Hastalıkları konusunda ülkemiz genelinde sağlanan gözle görülür hızlı gelişme yeni, genişletilmiş çabaların devamını zorunlu hale getiriyor.

Genişletilmiş Yenidoğan Tıp Terimleri Sözlüğü'nün son baskısında önceki basımlarımızı esas aldık. Buna göre; "sözcüklerin Türkçesi, İngilizce karşılıkları ve bu sözcüklerin açıklamasına yer verildi. Sözcükler seçilirken İngilizce basılmış Yenidoğan kitapları ile Türk Neonatoloji Derneği (TND) tarafından hazırlanan ve Türkçe olarak yayımlanan önemli bir başvuru kaynağı olan Neonatoloji kitabı indeksleri, Türk Neonatoloji Derneği Dernek Bültenleri tarandı. Ayrıca Türkçe yayımlanmış diğer yenidoğan kitaplarından yararlanıldı. İngilizce için "Dorland's Medical Dictionary" ve "Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English" sözlüklerinden yararlanıldı. Kullanılan terimlerin Türkçesi için günlük pratiğe girmiş sözcük ve terimlerin yanında, Türkçe kitaplarda kullanılan genel kabul gördüğünü düşündüğümüz karşılıkları aynen alındı. Türkçe kullanım için "Güncel Türkçe Sözlük Çalışma Grubu"nun hazırladığı "TDK Türkçe Sözlük" ten yararlanıldı. Ön çalışmada; Türkçe karşılık olarak önerilecek yeni sözcüklerin benimsenmesi açısından; gerek dil gerekse bilimsel açıdan daha kapsamlı kurullarla çalışma sonrası bulunacak karşılıkların kullanılmasının daha uygun olacağı düşüncesi ile, bu konuda bilinçli olarak sınırlı bir çalışma ortaya kondu. Yapılan ön çalışmanın Türk Dil Kurumu başkanı başkanışmanı Sayın Prof. Dr. Recep Toparlı tarafından dikkatli ve titiz değerlendirmesi sonrası yeniden gözden geçirildi ve genişletildi". İkinci baskıda sözlüğe yeni eklenen sözcüklere ek olarak geniş bir İngilizce-Türkçe dizine yer verildi.

Sayın Prof. Dr. Recep Toparlı'nın sözlüğün ilk baskısının önsözünde yer verdiğimiz, çalışmamızı değerlendirdiği yazısında ortaya koyduğu "Bir terimin Türkçe karşılığı varsa yabancı dildeki karşılıktan Türkçe karşılığa gönderme yapılmalı ve tanım Türkçe karşılığa verilmelidir. Mümkün olduğunca Türkçe karşılıklar tercih edilmelidir. Yaygınlaşan yabancı terimler için yeni karşılıkların tutunması zordur. Ancak dile yeni giren ve girmekte olan tıp terimlerine Türkçe karşılıklar bulunması için çalışma yapılmalıdır. Bu konuda Türk Dil Kurumu ile işbirliği yapılabilir. Bir başka önemli konu, bu yabancı terimlerin nasıl yazılacağı meselesidir. Bu kelimeler dilimizdeki okunuşlarına göre mi yoksa o dillerdeki orijinal şekillerine göre mi yazılacak? Bu konuda şimdiye kadar izlenen yol şudur: Dilimize girip yaygın bir şekilde kullanılan kelimeler bizim dilimizdeki okunuşlarına göre yazılır. Dilimize yeni giren ve Türkçe karşılığı bulunan kelimelerde ise orijinal yazım tercih edilmiştir ki dil bunları benimsemesin, Türkçe olanını benimsesin" önerilerine uymaya devam ettik. Bu genel çerçevenin sözlüğün kabul görmesinde ve benimsenmesinde önemli etkisi olduğuna inanıyor ve sizlerinde katkılarıyla zaman içerisinde daha da genişleyeceğini ümit ediyoruz.

Yenidoğan Terimleri Sözlüğü'nün hazırlanmasının başlangıcında görüş ve önerileri ile katkıda bulunan Prof. Dr. Recep Toparlı'ya, yeni fikirleri ile sözlük çalışmalarını devamlı gündemde tutan Sözlük Dergisi editörü Prof. Dr. Cengiz Yakıncı'ya, güç ve desteğini bizden esirgemeyen Türk Neonatoloji Derneği'ne ve başkanı Sayın Prof. Dr. Gülsevin Tekinalp'e şükranlarımızı sunarız.

Prof. Dr. Rahmi Örs

Konya-Nisan 2008